

**MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS
ALPOLGÁRMESTERE**

ESZ: 326.183/2007.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése

Tájékoztató

Miskolc Megyei Jogú Város szociális, fogyatékosügyi és gyermekvédelmi intézményeinek, társadalmi szervezeteknek 2007. évi ill. 2008-2013. közötti időszakra tervezett NFT II. (TÁMOP, TIOP, ÉMOP) és a Szociális és Munkaügyi Minisztérium pályázatairól, a szakterületi önkormányzati koncepcióval összhangban

Összeállította:

Jirkovszkyné Szép Mária főosztályvezető
Egészségügyi, Családvédelmi és Foglalkoztatáspolitikai
Főosztály

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

Dr. Mészáros Miklós
jegyző

Tisztelt Közgyűlés!

Az előterjesztés keretében tájékoztatjuk T. Közgyűlést a Nemzeti Fejlesztési Terv I. keretén belül kiírt pályázati eredményeinkről, illetve a Nemzeti Fejlesztési Terv II. keretén belül kiírásra kerülő Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP), Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP), Észak-magyarországi Regionális Operatív Program (ÉMOP), valamint a Szociális és Munkaügyi Minisztérium önkormányzatot érintő pályázatairól.

Az önkormányzat fejlesztési stratégiájának egyik lényeges pontja, hogy a Közgyűlés által meghatározott fejlesztési programok megvalósításához minél több pályázati forrást vegyen igénybe. Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése 2004. április 8-i ülésén a III-84/59.312/2004. sz. határozatával elfogadta a város szociális szolgáltatástervezési koncepcióját, illetve 2006. július 6-i ülésén a V-147/95.724/2006.sz határozatával a szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatát, továbbá 2004. május 6-i ülésén a IV-101/59.460/2004. sz. határozatával 2006. évig terjedő időszakra vonatkozóan elfogadta Miskolc Megyei Jogú Város gyermekvédelmi fejlesztési koncepcióját, melynek felülvizsgálata a Közgyűlés 2007. január 29-i ülésén I-8/16.101/2077. sz. határozatával 2013 időszakig határozta meg a feladatokat.

Az elfogadott koncepciók és program megvalósítását nagyban segítették és várhatóan a jövőben is segíteni fogják a különböző pályázati kiírások.

Az I. Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT I.) tapasztalatai

A 2004-2006-os időszakra készített Nemzeti Fejlesztési Terv nem egy átfogó, minden szektorra kiterjedő fejlesztési terv, hanem olyan egységes stratégia volt, mely Magyarország számára megnyíló európai uniós fejlesztési források felhasználási irányait foglalta össze.

A Terv három specifikus célkitűzése volt: a gazdasági versenyképesség javítása, a humán erőforrások fejlesztése, valamint a jobb minőségű környezet kialakítása, ezekhez csatlakozott a kiegyensúlyozottabb regionális fejlődés elérése.

Az I. NFT tapasztalata, hogy az egész országra érvényes átfogó társadalmi - gazdasági - környezeti célok kijelölése az elsődleges lépés, és csakis ezt követően kezdődhet meg a szakágazati tervezés.

A II. Nemzeti Fejlesztési Terv: az "Új Magyarország Fejlesztési Terv"

Az Európai Unió költségvetésének kohéziós politika fejezetéből a 2007-2013-as időszakra 22,4 milliárd euró uniós forrás áll a rendelkezésre. Ezt kiegészíti a magyar állami hozzájárulás, amely a teljes felhasználható keret 15%-át teszi ki, így összesen 26,2 milliárd eurót fordítható fejlesztésekre. Ez - a Pénzügyminisztérium által 2007-re prognosztizált 265 Ft/euró árfolyammal számolva - összesen 6943 milliárd forintot jelent 2007 és 2013 között.

E források kiegészülnek még a fejlesztéseket megvalósító szervezetek (vállalkozások, önkormányzatok, nonprofit szervezetek) saját forrásnak tekinthető ráfordításaival, így összességében e keretnél még nagyobb volumenű fejlesztések valósulhatnak meg.

A rendelkezésre álló pénzüsszegek lehívásához az Európai Unió számára egy tervet kellett készíteni - ez az **Új Magyarország Fejlesztési Terv** -, mely részletekre lebontva tartalmazza azokat a célokat, stratégiákat, súlypontokat, prioritásokat, és konkrét intézkedési javaslatokat is, melyek mentén pályázatok nyújthatók majd be az illetékes hatóságokhoz.

Az e tervben megfogalmazott célok eléréséhez hat területre összpontosulnak a fejlesztési erőfeszítések. Ezen tematikus és területi megoszlás alapján létrejött területekhez tartozó célok konkrét megvalósítása érdekében átfogó, operatív programokat hoztak létre.

A hat terület közül a szociális, fogyatékosügyi és gyermekvédelmi intézmények szempontjából a Társadalmi Megújulás Operatív Program és az Észak-magyarországi Regionális Operatív Program jelentőségét kell kiemelni.

Az operatív programokra az országban való területi elhelyezkedésétől függetlenül - túlnyomórészt - bármely jogosult pályázhat, de a területfejlesztés alá tartozó regionális operatív programokra csak azon jogosultak, akik/amelyek az adott régióban laknak/működnek, vagy fejlesztésük az adott régióban valósul meg.

A TÁRSADALMI INFRASTRUKTÚRA OPERATÍV PROGRAM (továbbiakban: TIOP)

A TIOP helyzetelemzést végzett az oktatási, képzési ; egészségügyi, egészségfejlesztési; társadalmi befogadást és részvételt támogató; a munkaerő-piaci részvételt támogató; kulturális infrastruktúra vonatkozásában.

A helyzetelemzés szerint a hátrányos helyzetű csoportok, illetve az ország leghátrányosabb térségeiben élő emberek olyan összetett problémákkal küzdenek mint a munkalehetőségek hiánya, a nem megfelelő képzettség, a lakhatási és egyéb infrastrukturális hátrányok és emellett fokozott szociális támogatásra is szorulnak.

A fogyatékosággal élő emberek helyzete

Az előremutató változtatások ellenére a megváltozott munkaképességű és a fogyatékosággal élő emberek ellátásai az elmúlt évtizedekben a passzív ellátások felé tolódtak. Az esélyegyenlőség biztosítását mint fő célt a társadalom nem az integrációval (fizikai és kommunikációs akadálymentesítéssel és rehabilitációval), hanem passzív eszközökkel (járadékokkal és egyéb pénzbeli juttatásokkal) igyekszik megoldani.

A felmérések szerint a fogyatékosággal élő emberek aktív, önálló életvitelét akadályozza, hogy jelenleg az országban a középületeknek csupán mintegy 30%-a akadálymentes. Ezen belül az önkormányzati épületek 13,3%-a, míg a minisztériumok fenntartásában lévő középületek átlagosan 60%-a akadálymentes. Lassan halad a közlekedés akadálymentesítése is, a vasúti közlekedés csupán néhány százalékban akadálymentes, a városi tömegközlekedésben pedig esetleges a hozzáférés. A megváltozott munkaképességű, fogyatékosággal élő személyek rehabilitációját széttagolt, ágazati célokat szolgáló minősítési rendszer, valamint átfogó, komplex rehabilitációs terv hiánya jellemzi. Az ágazati rehabilitációs szolgáltatások (egészségügyi rehabilitáció, oktatási, képzési és átképzési rehabilitáció, mentálhigiénés rehabilitáció, szociális rehabilitáció, foglalkozási rehabilitáció) különböző mértékben és színvonalon, de mára kiépültek az országban. Ugyanakkor hiányzik az ágazati rehabilitációs szolgáltatások közötti koordináció és azok egymáshoz illeszkedése. A minősítés tagoltsága, a tervezés és a koordináció hiánya az egyik oka annak, hogy ma közel kétszer akkora összeget fordítunk rokkantsági kiadásokra, mint a fogyatékosággal élő emberek rehabilitációjára.

Gyermekjóléti alapellátások

A gyermekek napközbeni ellátásának hiánya egyformán gyengíti a szülők, különösen a nők munkaerő-piaci esélyeit, és a gyermekek iskolai beilleszkedését, későbbi társadalmi integrációjának sikerét. A 3 éven aluli kisgyermekek ellátása jelentős kapacitáshiányokkal küzd, főként a kisebb településeken. Intézményes ellátásban a 3 éven aluli gyermekek mindössze 8%-a részesül. Az intézményes formák közül legjellemzőbb a bölcsőde, amely azonban a kisebb településeken nem működik, s ahol a költséghatékonyabb óvodai és bölcsődei ellátást egyaránt nyújtó intézményi integráció sem terjedt el. A bölcsődét részben kiváltani képes, a kistépelülések igényeihez

rugalmasan alkalmazkodó, kis létszámú családi napközi, illetve házi gyermekfelügyelet elterjedtsége ugyancsak igen alacsony.

Szociális alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások kiépítettsége országosan rendkívül egyenetlen. A főleg idősek ellátását biztosító házi segítségnyújtás a települések 48%-ában nem működik, hiánya azon településeken jellemző, ahol erőteljes a népesség idősödése. A népesség folyamatos idősödéséből eredően egyre nagyobb lesz a gondozásra, ápolásra szorulóknak száma.

A munkaerő-piaci részvétel szempontjából is kulcsfontosságú nappali ellátások jelentős szerepet játszanak mind az idősek, mind a fogyatékkal élő emberek, a pszichiátriai és szenvedélybetegek, valamint a hajléktalanok ellátásában. Legkiterjedtebb az idősek nappali ellátása, ugyanakkor a fogyatékkal élő emberek, a pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátásai sok helyen nem épültek ki, illetve kapacitáshiányokkal küzdenek. A szenvedélybetegek részére biztosított közösségi ellátások, nevesítetten az ún. „alacsonyküszöbű” szolgáltatások szakmai és pénzügyi háttérének biztosítása csak az elmúlt években vált rendszerszerűvé. Az inaktív „mozgósítása” és aktívabb társadalmi-gazdasági részvételének megteremtése az ágazatközi, integrált gondolkodás hiánya miatt nem hatékony. A munkaerőpiacról tartósan távol levő emberek jelentős része nem jut el a munkaügyi kirendeltségeikig, vagy kiesett az ellátó rendszerből. Nagy valószínűséggel jelen van azonban valamilyen ellátóként a szociális ellátórendszerben, jellemzően a családsegítő központban, illetve a szociális igazgatásban (segélyezettként, adósságkezelési program tagjaként stb.). Ugyanakkor a munkanélküliek (álláskereső) egy részének szociális szolgáltatásokra is szüksége van, amelyekhez jelenleg nem férnek hozzá, mivel csak a munkaügyi kirendeltségeken jelennek meg, ahol hiányoznak az ilyen irányú információk, erőforrások.

Szakosított szociális ellátások (bentlakásos intézmények)

A szociális ellátások fizikai infrastruktúrája tekintetében elsődlegesen a tartós és átmenti bentlakást nyújtó intézmények szorulnak korszerűsítésre, kiváltásra. A nagy létszámú, öreg, az ellátás szempontjából diszfunkcionális épületek fenntartási költségei addicionális terheket rónak a szociális költségvetésre. Mivel az egyes célcsoportokat ellátó, alapszolgáltatást és bentlakást nyújtó intézmények az adott térségekben nem szerveződtek rendszerré, nem terjedt el az ágazaton belüli és ágazatközi integráció, a szolgáltatásokhoz hozzájutó rászorulóknak az éppen rendelkezésre álló intézményi kapacitás alapján részesülnek ellátásban. Ráadásul az alapszolgáltatások kiépítetlensége, az innovatív humán kapacitások hiánya is a bentlakásos ellátás felé tereli az ellátottakat, ami további többletkiadásokat indukál. Az idősek, a fogyatékkal élő emberek, a pszichiátriai és szenvedélybetegek, valamint a hajléktalanok tartós és átmeneti bentlakást nyújtó intézményeiben 2004-ben 78,5 ezer ellátott élt. Az ellátottak több mint fele idős kora miatt részesült intézményi elhelyezésben. A bentlakásos szociális intézmények jelentős része korszerűtlen, nagy létszámú, a funkcióra alkalmatlan, a természetes települési környezettől elszigetelt kastélyépületben működik. Az intézményekről elmondható, hogy túlterheltek, nagyon sok a várakozó, különösen az egyéni rászorultság szempontjából meghatározó önkormányzati intézmények esetében.

Gyermekvédelmi szakellátás

A gyermekvédelmi szakellátásban 2004-ben országos szinten 17 ezer kiskorú és mintegy 4 ezer nagykorú (utógondozói ellátott) élt. A gyermekek (0-18 évesek) több mint fele, a fiatal felnőttek (19-24 évesek) 45%-a nevelőszülői családban nyert elhelyezést, a többi gyermek és fiatal gyermekotthonokban él. A gyermekotthoni ellátáson belül a lakásotthoni férőhelyek aránya egyre nő, ma 41,4%. A speciális és különleges gyermekotthoni férőhelyek száma mintegy 1 800. A speciális szükségletű (súlyos pszichés, disszociális tüneteket mutató, valamint pszichoaktív szereket használó) gyermekek speciális intézményei sem kiépítettségük, sem szakmai feltételeik tekintetében nem szolgálják megfelelően a gyermekek sikeres társadalmi integrációjához elengedhetetlen

szakszerű rehabilitációt. A különleges szükségletű – zömmel fogyatékossgal élő – gyermekek többcélú (közoktatási és gyermekvédelmi feladatot ellátó) intézményei közül számos működik még mindig korszerűtlen körülmények között, esetenként nagy létszámú intézményként. Az intézményeket mind infrastrukturális, mind professzionális szempontokból korszerűsíteni kell annak érdekében, hogy a rendszerbe kerülő gyermekek minél nagyobb esélyt kapjanak későbbi életükhöz. Ugyanakkor fontos, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásban lévő gyermekek létszáma ne emelkedjen.

A TIOP 2007-2008 évre vonatkozó akciótervében nevesítésre kerültek azok a prioritások amelyeket kiemelten támogatni kívánnak.

Ezen prioritások között szerepel :

a.) „**a bentlakásos intézmények kiváltása (3.4.1.)**” mivel a bentlakásos szociális intézmények jelentős része ellátási célokra alkalmatlan épületben működik. A konstrukció kapcsolódik a szociálpolitika, a szociális ellátások területén zajló reformfolyamathoz, amely a szolgáltatások hatékonyságának növelését, kapacitásuk szabályozást tűzi ki célul. A fejlesztések korszerű, kis létszámú lakhatási formák létesítését célozzák (pl. lakóotthonok) és alapvetően nem járnak új férőhelyek létesítésével, hanem a jelenlegi kapacitást segítene átstrukturálni, hatékonyabbá tenni. A bentlakásos elhelyezésre szoruló megfelelő és méltó ellátása fontos feladat, de emellett az alapellátás súlyát és kapacitását is bővíteni kell; ezeknek a szolgáltatásoknak a fejlesztésére a regionális operatív programok keretében van lehetőség.

Előreláthatólag támogatható tevékenység lesz a pályázat keretében az előkészítés költségei (tanulmányok, tervek, engedélyek, tájékoztatók, terület és helyszín előkészítés);

- építés, átalakítás, felújítás, bővítés;
- projekt-menedzsment költségek;
- földvásárlás, amennyiben az elengedhetetlen az ingatlan létesítéséhez;
- ingatlanvásárlás, amennyiben az ingatlanvásárlás vagy telephelyvásárlás (telek és a rajta lévő építmény) közvetlenül kapcsolódik a projekt céljához és a projekt végrehajtásához megfelelő.
- eszközbeszerzések.

Ezen prioritáson belül kiírásra kerülő pályázatok kapcsán várhatóan lehetősége nyílna Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának a fenntartásában működő Miskolci Gyermekvédelmi Központon alap-és szakellátás egységeinek – a hatályos gyermekvédelmi törvény előírásainak megfelelően – kis létszámú, családiassabb légkörben kialakításra kerülő külön épületekben történő elhelyezésére.

b.) „**bentlakásos intézmények korszerűsítése (3.4.2.)**” A szociális és gyermekvédelmi bentlakásos ellátást nyújtó, jelenleg is működő intézmények egy része felújításra, korszerűsítésre szorul az ellátási feltételek javítása érdekében.

Várhatóan támogatható tevékenység lesz a pályázat keretében **minden intézmény-típus esetében** :

- Előkészítés költségei (tanulmányok, tervek, engedélyek, tájékoztatók, terület és helyszín előkészítés)
- Átalakítás, felújítás
- Projekt-menedzsment költségek
- Ingatlanvásárlás, amennyiben az ingatlanvásárlás vagy telephelyvásárlás (telek és a rajta lévő építmény) közvetlenül kapcsolódik a projekt céljához és a projekt végrehajtásához megfelelő. Az ingatlanvásárlás értéke nem haladhatja meg az elszámolható költségek 10%-t.
- Eszközbeszerzések

A „bentlakásos intézmények korszerűsítése” tárgyában várhatóan meghirdetésre kerülő pályázatok keretében az Önkormányzatnak remélhetőleg lehetősége lesz az Őszi Napsugár Otthon Miskolc, Szentpéteri kapu 101. alatt található épületének a felújítására, korszerűsítésére és ezáltal is a bentlakók ellátási feltételek javítására.

Szociális intézmények esetében támogatható:

- Korszerűtlen, nagy létszámú intézmények rekonstrukciója (amennyiben az megfelelően megközelíthető és átalakítással megfeleltethető a jogszabályi előírásoknak)
- Az otthoni ápolás-gondozás lehetőségeinek bővítése, az intézmény szolgáltatásainak kinyitása a lakosság, illetve a működő alapszolgáltatások felé (csak a bentlakásos intézmények korszerűsítése, mint fő tevékenység mellett)

Gyermekvédelmi intézmények esetében támogatható:

- A gyermekotthonok (belső) átalakítása oly módon, hogy az átalakítással több gyermekotthoni csoportot magába foglaló gyermekotthon létesül, egy csoportban legfeljebb 12 gyermeket lehet elhelyezni, és a férőhelyek száma intézményeként nem haladja meg a 48 -at.
- Legalább 4 éve működő lakásotthonok korszerűsítése. Ez esetben a fenntartónak legalább 3 lakásotthon korszerűsítésére kell pályáznia.
- A 15-nél több gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermeket ellátó általános iskola és diákotthonokban – az intézményben vagy azon kívül – gyermekotthoni rész kialakítása.
- Speciális gyermekotthonok, gyermekotthoni csoportok kialakítása. Speciális gyermekotthonban azokat a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekeket szükséges elhelyezni, akik pszichoaktív szerekekkel élnek, vagy olyan súlyos pszichés tüneteket mutatnak, illetve olyan súlyosan disszociális viselkedésűek, hogy normál közösségben nem helyezhetők el. Speciális gyermekotthon esetében a regionális kialakítást preferáljuk.

Hajléktalan-szálláshelyek esetében támogatható:

- Az éjjeli menedékhelyek korszerűsítése, a tömegszállás jelleg csökkentése a lakószobák kisebb egységekre bontásával ill. új lakószobák építésével.
- Az átmeneti szállások esetében a férőhelyek legalább felét érintő korszerűsítés. Az átalakítás célja, hogy az átmeneti intézmény képes legyen a súlyos állapotban utcán élők fogadására és ellátására.
- Foglalkoztató és fejlesztő programok tartására alkalmas helyiségek kialakítása, egyéni és páros elhelyezésre alkalmas lakószobák, kiszolgáló helyiségek kialakítása, felújítása, akadálymentesítés átmeneti szállók esetében.
- Kisebb, maximum 6-10 fős lakóterek kialakítása, kiszolgáló helyiségek kialakítása, felújítása.
- A hajléktalanügyi fejlesztésekhez a szakmai háttérrel a Hajléktalanokért Közalapítvány biztosítja.

TÁRSADALMI MEGÚJULÁS OPERATÍV PROGRAM (továbbiakban: TÁMOP)

A TÁMOP célja, olyan beavatkozások sikeres végrehajtása a 2007-2013-as programozási periódusban, amelyek az egész ország lakosságát érintik, és amelyekhez az infrastrukturális háttérrel, a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést elsősorban a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program, illetve a regionális operatív programok biztosítják. A program költségvetése 4 097 080 055 euró. Finanszírozásának háttérét az Európai Szociális Alapon keresztül 85%-ban az Európai Unió biztosítja, 15%-ban pedig a kapcsolódó hazai források képezik. A program területi jogosultsága kiterjed Magyarország teljes területére, azaz a „Konvergencia” célkitűzés alá tartozó hat régió, valamint a „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzés alá tartozó Közép-magyarországi régió területére.

A TÁMOP az Új Magyarország Fejlesztési Terv átfogó céljaihoz, a foglalkoztatás bővítéséhez és a tartós növekedéshez elsősorban a munkaerőpiac kínálati oldalára irányuló intézkedésekkel, az emberi erőforrások fejlesztésével járul hozzá. A gazdaság rendelkezésre álló munkaerő-kínálat növekedésében rejlő lehetőségek csak akkor használhatók ki, ha növekszik az álláskeresői aktivitás, csökken a munkaerő-piaci és társadalmi diszkrimináció mértéke, javul az összhang a

keresett és a kínált képzettségek, képességek között, továbbá az egészségkultúra fejlődése által nő az egészséges munkaerő aránya. A foglalkoztatás bővítéséhez tehát az aktivitás növelésén keresztül vezet az út. Ezért a TÁMOP program átfogó célja a munkaerő-piaci részvétel növelése.

A fenti célt elsősorban az emberi erőforrások minőségének javításával, az alábbi specifikus célok megvalósításán keresztül szeretnénk elérni, melyhez a foglalkoztatás, az oktatás és képzés, a szociális terület, az egészségügy, a kultúra és a közművelődés eszközrendszerére, továbbá antidiszkriminációs eszközökre egyaránt szükség van.

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI OPERATÍV PROGRAM (ÉMOP)

Figyelembe véve a régió gazdasági-társadalmi helyzetét és a 2007-13-as tervezési időszak stratégiai kereteit, a program átfogó célja a régió gazdasági versenyképességének javítása, miközben mérséklődnek a régióon belüli területi, társadalmi-gazdasági különbségek. Az átfogó cél elérése érdekében építeni kell a régió ipari, gazdasági hagyományaira, tudásbázisára és figyelembe kell venni a természeti, kulturális adottságait.

A program prioritásai között szerepel többek között a **Humán közösségi infrastruktúra fejlesztése**, ezen belül is a kistérségi keretek között megszervezendő humán közszolgáltatások, a közoktatás, az egészségügy és a szociális ellátás megújítása. Ezen közszolgáltatások jelentősen hozzájárulnak a lakosság foglalkoztathatóságnak javításához, valamint az életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, így a társadalmi kohézió erősítéséhez.

Az ÉMOP 2007-2008 évre vonatkozó akciótervében nevesítésre kerültek azok a prioritások amelyeket kiemelten támogatni kívánnak.

Ezen prioritások között szerepel :

„Szociális ellátás fejlesztése (4.2.1.)” amely feltétele annak, hogy egyrészt a társadalmi kirekesztéssel leginkább veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő szolgáltatási háttér, másrészt a foglalkoztatottsági szint növeléséhez csökkenthetők legyenek a családi terhek, az életminőséget javító új szolgáltatások induljanak.

A konstrukció keretében a kistérségi szolgáltatási terveknek megfelelő fejlesztések egymáshoz illeszkedő komplex projektek támogathatók, melyek elemei a következők lehetnek:

1. Kistérségi és települési szociális térkép, kistérségi és települési szociális szolgáltatási tervek készítése, szolgáltatói megállapodások kötése (társulással, kistérségi szolgáltató központokkal, civilekkel) (utólag, egy évnél nem korábbi teljesítéssel elszámolva).

2. A szociális és közösségi alapellátásokhoz tartozó tevékenységek infrastrukturális hátterének fejlesztése 2000 főnél kisebb településeken csakis többfunkciós szolgáltató házakban (legalább 4 funkció együtt).

3. Szolgáltató centrumtelepüléseken:

a.) Szociális és közösségi alapellátási szolgáltató és módszertani hálózatok, diszpécserközpontok központi telepei infrastrukturális hátterének kialakítása (helyiség kialakítása, eszközök beszerzése)

• jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

• mobil szolgáltatások központjai

b.) Mobil és kihelyezett szolgáltatások eszközparkjának megteremtése (csak az Észak-magyarországi régióban használható).

4. Szociális szolgáltatás tartalmú információs rendszer kiépítése – hálózatosan, kiegészítő szolgáltatásként is működhet.

5. Bölcsődék épületének felújítása, korszerűsítése, bővítése az ellátáshoz szükséges eszközök, gépek, berendezések beszerzése.

A „Szociális ellátás fejlesztése” tárgyában kiemelt prioritás kapcsán meg kell emelni, hogy Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által működtetett bölcsődék jó része is felújításra, korszerűsítésre szorul, az általuk használt eszközök, felszerelések, berendezések egy része is pótlásra cserére vár. A prioritáson belül kiírásra kerülő pályázatokkal remélhetőleg ezen problémák legalább részben pályázaton elnyerhető forrásokból megoldhatók lesz.

6. Munkavállalók képzése, továbbképzése (csak kiegészítésként)

7. Önkéntes segítői kör szervezése, képzése (csak kiegészítésként)

Önkormányzat stratégiája a 2007-2013-ig terjedő időszakra vonatkozóan a Nemzeti Fejlesztési Terv nyújtotta lehetőségek kihasználására.

A Nemzeti Fejlesztési Terv 2008-2013-ig terjedő időszakra vonatkozóan stratégiai kereteket határozott meg. Egy-egy konkrét önkormányzati projekt megvalósításának a pályázati lehetőségekhez történő igazítására abban az esetben lesz lehetőség, amint meghirdetésre kerülnek a konkrét pályázatok, és az egyes minisztériumok által támogatott pályázati célok. Itt fontos hangsúlyozni az önkormányzati terveknek az ágazati operatív programokhoz való illeszkedését, hozzá alakítását.

Az Operatív Programok 2007-2013-ig terjedő időszakra vonatkozó prioritásai között szerepel a humán közösségi infrastruktúra fejlesztése, amelyen belül kiemelten hangsúlyozva van az egészségügyi és szociális ellátás megújítását célzó fejlesztések támogatása.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2007-2013-ig terjedő időszaknak Nemzeti Fejlesztési Terv által nyújtotta lehetőségek kihasználása érdekében a területért felelős alpolgármester, Miskolc város főorvosa, a szociális- és gyermekjóléti intézmények igazgatói, felkért szakértők, és az érintett főosztály munkatársai részvételével létrehozott egy munkacsoportot.

A munkacsoport első ülésére 2007. június 7-én került sor mikor is a résztvevők megállapodtak, hogy folyamatosan figyelemmel kísérik a pályázati kiírásokat, konzultációkkal és az érintett szociális és egészségügyi területen dolgozó szakemberek együttműködésével a legteljesebb mértékben megpróbálják kihasználni a pályázatok nyújtotta lehetőségeket.

A munkacsoport résztvevői egyfajta rangsort állítanak fel a pályázati célok fontossági sorrendjében

Az un. „ötletbörzén” elhangzott javaslatokból - a teljesség igénye nélkül - megemlítenék néhány, a munkacsoport által kiemelt jelentőségűnek ítélt tényezőt :

- az önkormányzat fenntartásában lévő szociális, fogyatékosügyi és gyermekvédelmi intézményeinek infrastruktúra fejlesztése.
- jelzőrendszer korszerűsítése,
- otthoni szakápolási szolgálat bővítése
- mikrotérségi központok fejlesztése
- Lyukó projekt

- Alapellátás fejlesztése
- Az idősek aktivitásának elősegítése (önkéntesség)
- Hospice kapacitások fejlesztése
- Képzési rendszer kidolgozása, finanszírozása
- az Önkormányzat fenntartásában lévő személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény átalakítása, a kiköltözés feltételeinek megteremtése

Ez a munkamódszer segítséget és lehetőséget nyújtott ahhoz, hogy meghatározzuk azokat a pályázati prioritásokat, amelyek a város fejlesztési célkitűzéseivel leginkább illeszkednek.

Az Önkormányzatnak a Nemzeti Fejlesztési Terv által nyújtandó pályázati lehetőségek legteljesebb mértékű kihasználásával, az intézményei tekintetében a már említetteken kívül az összes intézményre kiterjedő eszköz és szolgáltatásfejlesztés mellett két nagy infrastruktúra fejlesztést kell végrehajtania:

- az Őszi Napsugár Otthon Miskolc, Szentpéteri kapu 101. alatt található épületének a felújítása (TIOP 3.4.2.)
- valamint
- a Miskolci Gyermekvédelmi Központon belül működő alap-és szakellátás egységeinek – a hatályos gyermekvédelmi törvény előírásainak megfelelően – kis létszámú, családasabb légkörben kialakításra kerülő külön épületekben történő elhelyezése. (TIOP 3.4.1.)

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának a 2008-13-g terjedő időszakra vonatkozóan is az a célja, hogy a Nemzeti Fejlesztési Terv és az Operatív Programok nyújtotta pályázati lehetőségeket a legteljesebb mértékben kihasználja, ezzel is hozzájárulva a szociális és gyermekjóléti feladatainak a legteljesebb mértékben történő ellátásához.

A már kiírt illetőleg benyújtott pályázatok:

1. Az Európai Szociális Alap Nemzeti Programirányító Iroda Társadalmi Szolgáltató Kht. (ESZA Kht) a Szociális és Munkaügyi Minisztérium megbízásából, a szociális és munkaügyi miniszter 9/2007.(II. 20.) SZMM rendelete alapján pályázatot hirdetett egyes szociális szolgáltatások 2007. évi kiegészítő támogatására.

A pályázat kiírásával a Minisztérium célja az volt, hogy a jelzőrendszeres házi segítségnyújtással, a támogató szolgáltatással, a közösségi ellátással, az utcai szociális munkával, a fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek bentlakásos intézményi ellátásával, az emelt színvonalú bentlakásos ellátással, illetve a demens betegek bentlakásos intézményi ellátásával kapcsolatos szociális szolgáltatások szakmai és szervezési feladatainak biztonságos ellátásához hozzájáruljon, a szolgáltatások működési költségeit támogatása, lehetőséget nyújtson a biztonságos működéshez szükséges pénzügyi feltételek megteremtéséhez, igazodva a szolgáltatók, intézmények feladatellátásának mennyiségi és minőségi mutatóihoz.

Azon szolgáltatások támogatása,

A pályázattal a Minisztérium azon szolgáltatásokat kívánta támogatni:

- amelyek valós szükségleteket elégítenek ki,
- amelyek tevékenyen részt vállalnak az önkormányzatok kötelező feladatellátásából,
- amelyek rugalmas, az ellátási terület adottságait figyelembe vevő, hatékony szolgáltatást

- nyújtanak,
- amelyeknek a szolgáltatásai aktivizálják a célcsoportot és a társadalmi környezetet,
- amelyek nyitottak és együttműködők más szolgáltatóval való közös feladatvégzésre a szociális ágazaton belül és azon túl egyaránt,
- ahol a szolgáltatás az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet szerint megvalósul.

A pályázati feltételeknek megfelelő szolgáltatók részére két pályázati kategória került kiírásra:

"A" kategória (normatívakiegészítő támogatás):

A 2007. évben megítélt 50%-os állami normatíva kiegészítése .

"B" kategória (működést segítő egyszeri támogatás):

A 2007. évben a nem várt és a működést veszélyeztető problémák megoldásához támogatás biztosítása a 2006. évben már működő és normatív állami hozzájárulásban is részesült helyi önkormányzati, többcélú kistérségi társulási, nem állami (civil) vagy egyházi fenntartású szociális szolgáltatók részére.

A pályázatok támogatására 1.723.104.000 Ft állt rendelkezésre. A támogatás vissza nem térítendő pénzbeli támogatás.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat fenntartásában lévő valamennyi érintett intézmény értesült a pályázati lehetőségről, melynek ismeretében az alábbi pályázatok kerültek benyújtásra:

- SZOC-ITKR-07-B-0196 **„Demens ellátottak ápolási színvonalának javítása”** címmel, az Őszi Napsugár Otthon 2.400.000,- Ft támogatást igényelt,
- SZOC-ITKR-07-B-0195 **„Védett környezet megteremtése a Férfiak Mentálhigiénés Otthonában”**, az Őszi Napsugár Otthon 2.000.000,-Ft támogatást igényelt,
- SZOC-ITKR—7-A-0089. **„Ápolás tárgyi feltételeinek modernizációja”** az Őszi Napsugár Otthon 3.560.755.-Ft támogatást igényelt,
- SZOC-ITKR-07-B-0161 **„Esély mindenkinek”** a Területi Gondozószolgálat 600.000,-Ft támogatást igényelt,
- SZOC-ITKR-07-A-0102 **„Segítségnyújtás krízishelyzetben”** a Területi Gondozószolgálat 880.000,-Ft támogatást igényelt.

A pályázatokat **2007. július 31-én 24.00 óráig kellett benyújtani** elektronikus úton a Pályázatkezelő internetes pályázatkezelő rendszerén keresztül.

Ezeknek a pályázatoknak az elbírálása még folyamatban van, azokról az előterjesztés leadási határidejéig döntés még nem született.

2. Az ESZA pályázatot hirdetett a gyermekjóléti alapellátások és a gyermekvédelmi szakellátás fejlesztésének támogatására GYV-SZF-07-B kategóriában.

A pályázat célja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok megvalósításának a támogatása volt. A pályázat a helyi önkormányzatoknak, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi közfeladatok ellátását vállaló nem állami szervezeteknek kíván segítséget nyújtani a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások minél hatékonyabb kiépítéséhez, a meglévő intézmények korszerűsítéséhez és a szolgáltatások fejlesztéséhez.

A fenti célok megvalósítására két pályázati kategóriában lehetett pályázatot benyújtani a pályázók köre és tevékenysége szerint:

„A” kategória: Gyermekek átmeneti gondozását biztosító új intézmény létesítése, meglévő intézmény férőhelyének bővítése

A pályázat célja volt gyermekek átmeneti otthonának létrehozása, meglévő otthonok bővítése, illetve kizárólag az e pályázat keretében, pályázati támogatásból létrehozott új férőhelyek működési feltételeinek kialakítása.

„B” kategória: Gyermekotthonok átalakítását, létrehozását célzó meghívásos pályázat

A meghívásos pályázat célja volt a jogszabályokban – így különösen a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben – a gyermekotthonokra meghatározott feltételek megteremtése érdekében a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő, gyermekek elhelyezését biztosító gyermekotthonok átalakítása, gyermekotthoni férőhelyek kiváltása, fogyatékos gyermekek elhelyezését biztosító általános iskola és diákotthonok, valamint koruk miatt különleges ellátást igénylő gyermekek elhelyezését biztosító gyermekotthonok átalakítása, illetve kiváltása érdekében különleges gyermekotthoni férőhelyek kialakítása, valamint súlyos pszichés tüneteket mutató (személyiségfejlődési zavarokkal küzdő, illetve pszichotikus vagy neurotikus tüneteket mutató) – súlyos disszociális tüneteket mutató (beilleszkedési zavarokkal küzdő, vagy antiszociális magatartást tanúsító gyermekkorú elkövető) – pszichoaktív szerekekkel (alkohol, drog és egyéb pszichoaktív szerekekkel) küzdő gyermekek számára speciális gyermekotthon, illetve csoport kialakítása.

A támogatásra rendelkezésre álló keretösszeg: 170.000.000,- Ft volt. A pályázatokat 2007. július 25-én 24.00 óráig kellett benyújtani. Építésre, vagy ingatlan vásárlása esetén lakóegységenként, vagy lakásotthononként legfeljebb 15.000.000 Ft pályázati forrás volt igényelhető, amihez a pályázónak az igényelt összeg 35%-át kellett önrészként biztosítania. A pályázati összegből vásárolt ingatlan más pályázatok vonatkozásában önrészként nem volt szerepeltethető.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működő Miskolc Gyermekvédelmi Központ Fruska Gyermekotthona is lehetőséget kapott a meghívásos pályázaton való részvételre. A pályázati anyag határidőre összeállításra, elkészítésre került, a pályázat benyújtása azonban a pályázati pénzből megvásárolni szándékozott ingatlan tulajdonosa illetőleg az Önkormányzat közötti megállapodás hiányában valamint az önrész magas összegére tekintettel nem került benyújtásra.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának a jövőben is az a célja, hogy a Nemzeti Fejlesztési Terv és az Operatív Programok nyújtotta pályázati lehetőségeket a legteljesebb mértékben kihasználja, ezzel is hozzájárulva a szociális és gyermekjóléti feladatainak a legteljesebb mértékben történő ellátásához.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a tájékoztatást megtárgyalni és az abban foglaltakat tudomásul venni szíveskedjék.

Miskolc, 2007. október 20.

Szűcs Erika

